
ÖTÜKEN

Funda Özsoy E.

TAHAKKÜM

Roman

ÖTÜKEN

YAYIN NU: 1433
EDEBÎ ESERLER: 746

T.C. KÜLTÜR ve TURİZM BAKANLIĞI
SERTİFİKA NUMARASI: 16267

ISBN: 978-605-155-837-0

www.otuken.com.tr | otuken@otuken.com.tr

ÖTÜKEN NEŞRİYAT A.Ş.®
İstiklâl Cad. Ankara Han 65/3 • 34433 Beyoğlu-İstanbul
Tel: (0212) 251 03 50 • (0212) 293 88 71 - Faks: (0212) 251 00 12

Editör: Ayşegül Büşra Çalık

Kapak Tasarımı: Ceyhun Durmaz

Dizgi-Tertip: Ötüken

Kapak Baskısı: Karakış Basım

Baskı: İmak Ofset Basım Yayın San. ve Tic. Ltd. Şti.
Sertifika Numarası: 12531 Tel: (0212) 444 62 18

İstanbul- 2019

Kitabın bütün yayın hakları Ötüken Neşriyat A.Ş.'ye aittir. Yayınevinden yazılı izin alınmadan, kaynağın açıkça belirtildiği akademik çalışmalar ve tanıtım faaliyetleri haricinde, kısmen veya tamamen alıntı yapılamaz; hiçbir matbu ve dijital ortamda kopya edilemez, çoğaltılamaz ve yayımlanamaz.

FUNDA ÖZSOY E. Samsun'da doğdu. On iki yaşından bu yana İstanbul' da, Küçüksu'da yaşıyor. Üsküdar Kandilli Kız Lisesi'nden mezun olduktan sonra Marmara Üniversitesi'nde Türk Dili ve Edebiyatı; İstanbul Üniversitesi, İletişim Fakültesinde gazetecilik eğitimi aldı. Uzun yıllar hikâyeleri ve edebiyat incelemeleri Türk Edebiyatı, Dergâh dergilerinde yayımlandı. Öğretmenliğin yanı sıra bir süre Türk Edebiyatı dergisinin yazı işleri müdürlüğünü yaptı. Yazarın Ötüken Yayınları'dan "Sana Yazdığım Bir Mektup Olsam", "Gülümsemeyi Unutma", "Öğrenilmiş Çaresizlik" isimli hikâye kitapları ve "Kırklandım" ismiyle denenmiş denemeleri yayımlandı.

(fundaozsoy5@gmail.com)

ferahfeza'ya,
sözcüklerin gücüne inanarak...

“for each man kills the thing he loves,
yet each man does not die”
-çünkü her insan öldürür sevdiğini/gene de ölmez insan-
(Oscar Wilde- Reading Zindanı Baladı)

“Ben kelimelerin ruhu olduğuna inanıyorum.
Yazarın inancı neyse kelimeler o anlamı taşır.
Böylesine imanla yazılmış bir metnin sizi boşlukta bırakması
mümkün değildir.”
(Belkıs İbrahimhakkıoğlu- Aşk ile An Seyretmek)

HİÇ

"Ayna özünde daima bir çelişki barındırır:
Tanrısallığın saf imgesini sunan aynalar,
aynı zamanda şeytanın suç ortaklığını da yapar."
(Mehmet Neşet Turgut)

-İnsan, aynaya baktığında Tanrı'yı görür…

Aynalarla barışığım, saçlarım belime kadar siyah kıvırcık, boyum bir yetmiş, kilom kırk beş, çocukluğumun ve ergenliğimin –adölesan dönemi diye geçer literatürde- yürüdükçe etleri ipil ipil yağlı gövdesine veda edeli nicedir, gözlerimin kahvesi açık, gözbebeklerimde yıldızlar oynaşıyor, aynaya baktığımda güzel bir kız görüyorum. Rengi gülkurusu tek rujum ve kirpiği bol göz kapaklarıma çektiğim eyeliner - aylaynırdır okunuşu- sabah çıkarken evden, üniversiteye gitmek üzere, sosyal psikoloji seçmeli dersim - maliye ile ne alaka- şaşırtıp herkesleri ve de hiç kimseyi ilgilendirmezken seçmeli dersimin seçeneği, beni düşündüren asıl Serhat Hoca'nın bunu sık sık niçin söylediğidir öğrencilerine, aklım havalarda bir karışken daha. Sendinç'tir soyadı hocanın, isim karışıklığı olmasın diye altını çiziyorum, sosyolojinin ordinaryüsü değilse de – yıllardır doçent, şu tembelliğim derdi, yedi dilde konuşabilen ağzını çarpıtan çocuksu bir gülüş- filozof gibi adamdı. Hem birey hem de toplumlaydı derdi; otorite, tahakküm -artık ne derseniz o güç gösterisine-nasıl etkiliyorsa toplumu ve içine çekiyorsa bireyi, bir bir tespit ederek hoca, varoluşumuza ince anlamlar yükleyerek bakardı yüzümüze uzun uzun, senin bulantın bundan bundandır derdi de şıp diye, konuşamazdım gözlerinin içine içine bu yüzden, ya âşık olduğumu çakarsa diye Ferhat'a, aşk acısından kal-

bimin çatlayacak gibi olduğunu ve buna rağmen Yücel'le çıkarken artık, ne işin var bu âşık olmadığın hergeleyle derse! – o da doçent şimdi bir özel hastanede- Hiç sevmezdi Yücel, Serhat Hoca'yı. Saklamazdı da sevmediğini, çatlağın teki derdi. Usanmaz, düşmanlarını çoğaltma pahasına tekrarlardı hoca sık sık "Gençler, insan aynaya baktığında Tanrı'yı görür." diye. İşte hâlâ çözmeye uğraşırım bu meseleyi; bunca sefilliğimize rağmen, niçin bir tanrısallık atfetmek kendimize, şerefli mahlûkat iken yüce Yaradan'ın katında, niçin yetinmeyiz bununla da illa bir güç gösterisi, istenci, ispatlamak kendini dünyaya ve yaratma hevesi, acizliğine bakmadan? İlgisi var mıdır acep söylediğinin de bununla? İnsan, derdi Serhat Hoca, içinde Tanrı parçacığını taşır:

-Ruh, varoluşumuzdaki Tanrı parçacığıdır ve kâinatın da, dünyanın da, insanın da özünde bulunur bu parçacık.

İşte böyle diye diye Serhat Hoca, kafamızı karıştırdıkça bizim, kendi de tozuttu sonunda -Yücel görmüş müydü ta o zamandan benim göremediğimi acep?- Kanlıcalı idi doğma büyüme, 15F'te çok karşılaşmalarımız olmuştur zamanında, fakülte kantinlerinde çok sohbetlerimiz. Etrafında koca bir halka -haftada iki saatlik ders yetmezdi bize zira- Yücel nöbetten çıktıysa eğer, fakültenin hemen yanındaki hastaneden doğru yanıma, poğaçalar olurdu elinde, seviyorum diye zeytinlisinden:

-Yahu, yine mi bu çatlak adamı dinleyeceğiz, baş başa kalamayacak mıyız biz!

Şimdi Kanlıca durağının hemen ilerisinde, pastanenin yanı başında, sabahtan akşama, ne zaman geçsem otobüsle, saçı sakalına karışmış hocanın, bir alacalı yeşil yelek üzerinde, yaz kış kaldırımı aşındırır, ayaklarının dibinde bir smokin kedi –sırtı siyah göğsü beyaz olur bu kedi cinsinin-gider gelir birkaç metrekarelik alanı, gider gelir… Hiç mi yorulmaz ayakları, sabahları 15F ile geçerken ora-

da, akşamları iş çıkışı dikkat ederim o duraktan geçerken yine, gider gelir ayakları, gider gelir… Bazı, eline kâğıt bardak tutuşturmuş birisi, mutlaka çay kuru kuruya- hep içtiği idi fakültede de- ne yer peki bu adam, hiç mi acıkmaz, hiç mi acımaz kendine, kışın kar kıyamet hiç mi üşümez? Ayaklarının dibinde o smokin kedi, bir adı var mıdır kedinin acep, eğilip de kediyi hiç mi sevmez ve dimdik bakarken vitrindeki yansımasına, öperek üçüncü gözünün üzerinden, tam ortasına denk gelen iki kaşının, kalp gözü, sanskiritçe adı ajna hani, tasavvuf ehli için aynü'l kalp, dide-i can, çeşm-i batın-bin; Kur'an'da -Zümer/9- kendilerinden ülü'l-elbab diye söz edilenlere nasip ettiği yüce Yaratıcı'nın (De ki: Hiç bilenlerle bilmeyenler bir olur mu? Ancak akl-ı selim sahipleri, sağduyulu olanlar düşünüp ibret alır.), kuantumun çekim gücüyle benzer benzeri çekerken rengi çivit mavisi, beyin ve beyinciği kontrol eden ve dengeleyen tam ortasından hayatımızı, maddi ve manevi hakikatler üzerine gerçeklik yanılsaması yaşatan insanda- belki de gerçektir, bilemem ki o yaşımın cahilliğinde ve şimdi bile- vitrindeki yansımasına baktığında, aynaya bakar gibi hoca, hiçlik bilincinde; küllü şey'in yerci'u ila aslihi, her şey aslına rücu eder öylece, bir hiç olarak öylece, varlıktan hiçliğe, l'etre et le neant -ki kutsal kitabı kabul edilir varoluş felsefesinin, yazarının isminde hocanın gizlenmiştir adı, tesadüf olamaz böylesi- Serhat Hoca'nın hiç hali, hiçleşmiş hali…

-1-

-Her kedinin kendine özgü bir karakteri vardır. Benim Tarçın'ım munis bir kediydi.

Demek ölmüş Tarçın. Ne zaman ölmüş? Ben buraya gelmeyeli ne kadar, yolumu buraya düşürmeyeli?

Sevdiğin bir hikâyenin içinde, kapağını kapar kapamaz kitabın, unutuluşa terk ettiğin, hayata karışamamış bir kahramana merhamet diyor yufkadan yüreğin!

Nicedir okunmayan, tozlu küflü bir kitabın sayfalarında, çoktan ölmüş bir Tarçın, yazarın sözcükleriyle "*Mine Anne*" hikâyesinin içinden seslenir okuruna:

> */ "Sahibimin aklından geçenleri bilirim. O iç çekmelerinde, dalıp dalıp gitmelerinde, hüzünlü bakışlarında saklı olanı sezerim. Akşam oldu mu, sokaklardan çocuk sesleri, satıcı sesleri toparlanıp gitti mi, ikimizin artık tek vücut olmuş yalnızlığı başlar. Ben miyavlayarak, o mırıldanarak dertleşiriz."/*

Ben ihmalkâr, ah ben vefasız! Amaaan diyorum sonra, çok da kafayı takmamak lazım, bir okur olarak kendimi tesellinin kucağına atıp -Serhat Hoca'nın kulağı çın çın- yaşayıp gidiyoruz işte, kulak memesi kıvamında, doymadan kalkarak sofralardan, diyet kıvamında…

-Her insan bir hikâyedir esasında, egolarımız birer Tanrı.

Böyle diye diye tozuttu işte Serhat Hoca, soyadı Sendinç, sosyal psikolojinin duayeni olmasa da filozof gibi adamdı. Yücel, Tanrı ile bozmuş kafayı bu derdi, küçümseyerek gözleriyle ve de sesinin tıslayıcı tonuyla:

- Eşrefi mahlûkat olmak neyine yetmiyor münasebetsizin!

Hiçlik makamında şimdi hoca, güftesiz bir bestenin sözcüklerini arar gibi, varlıktan hiçliğe gider gelir yaz kış, gider gelir, Kanlıca durağının hemen ilerisi, pastanenin yanı başı.

Mini minnacık, içi dolu fıçıcık, sır küpü, küpüne zarar bir kadıncıktır Mine teyze, yıllar evvel bir hikâyenin kahramanı yapmış onu yazar. Serhat Hoca ile bir tanışıklığı yoktur, belki üç aylığını çekmek üzere gelişlerinde o bankaya, o pastanenin köşesinde görmüştür hocayı bir ihtimal,

-Hay Allah, size karşı ne kadar mahcubum, bir şeyler ikram edemediğim için.

"Siz" hitabı yeni, bakışlarındaki yabancılık… Beni çıkaramayacak kadar mı? Annemin abarttığını düşünmüştüm:

-Mine Hanım artık eskisi gibi değil…

Hiçbirimiz eskisi gibi değiliz anneciğim; baksana, onca krem, bakım maskesi, yine de yüzünde derin çizgiler, kırışıklar hatta, ruhumuz örselenmiş…

"Argan yağı en iyisi" diye ısrar ediyor yazar hanım, "yüzdeki lekelere, kazayaklarına…" Fas'tan taa, kaçak göçek, aktarlarda bulabilirsin ancak. "Bak bana, yaş kırk sekiz der misin?"

-Mine teyzeciğim, ben Nalân, İnci Hanım'ın büyük kızı hani,

Hani okuduğum bir kitapta, *Gülümsemeyi Unutma* idi kitabın adı - gülümsemeyi çoktan unutmuş olanlara bir hatırlatma- hani o kitapta bir hikâyede siz, kediniz Tarçın, hani o Afganlı mülteci delikanlı Muhammet…

Yüzünde beni çıkaramayışın telaşı, bir şeyler ikram edemeyişin mahcubiyeti:

-Evde de bir şey kalmamış, epeydir alışverişi ihmal ettim.